

Litteraturlista

IH5226 Det kritiska tänkandets traditioner (7,5 hp)

Idéhistoria, Institutionen för kultur och estetik, Stockholms universitet,
höstterminen 2022

Observera att du måste vara inloggad på Stockholms universitetsbibliotek,
<https://www.su.se/biblioteket/>, för att komma åt e-böcker och e-tidskrifter!

Vad är kritik? Kants kritiska projekt som utgångspunkt

Elizabeth Anker och Rita Felski, "Introduction", i *Critique and Postcritique*,
red. Anker och Felski, Duke University Press, 2017, sidorna 1–28.
Finns som e-bok via Stockholms universitetsbibliotek.

Immanuel Kant, "Förord [B]" [förord till den andra utgåvan], i *Kritik av det rena förnuftet*, översättning av Jeanette Emt, Stockholm: Thales, 2004 [original 1787], sidorna 59–80.

Finns som kurslitteratur på Stockholms universitetsbibliotek. (Finns också som e-bok via Stockholms universitetsbibliotek i engelsk översättning: "Preface to the Second Edition", i: *Critique of Pure Reason*, The Floating Press, 2009, sidorna 16–44).

Markku Leppäkoski, "Förord", i *Kritik av det rena förnuftet*, översättning av Jeanette Emt, Stockholm: Thales 2004 [1787], sidorna 19–41.

Finns som kurslitteratur på Stockholms universitetsbibliotek.

Erik van der Heeg och Sven-Olov Wallenstein, utdrag ur "Roten, arkipelagen, analogin – den kopernikanska vändningen och den kritiska arkitektoniken", i: van der Heeg & Wallenstein (red.), *Tankens arkipelag: Moderna Kantläsningar*, Stehag: Symposion 1992, sidorna 15–24.

Läggs ut som PDF på Athena.

Kritik och upplysning

Immanuel Kant, "Svar på frågan: Vad är upplysning?", i: Brutus Östling (red.), *Vad är upplysning? Kant, Foucault, Habermas, Mendelssohn, Heidegren*, översättning av Joachim Retzlaff, Stockholm: Symposion 1989 [original 1784], sidorna 25–36.

Läggs ut som PDF på Athena.

Michel Foucault, "What is Enlightenment?", översättning av Catherine Porter, i *The Foucault Reader*, New York: Pantheon Books 1984, sidorna 32–50.

Läggs ut som PDF på Athena.

Michel Foucault, "What is Critique?", i *What is Enlightenment?: Eighteenth-Century Answers and Twentieth-Century Questions*, red. James Schmidt, Berkeley: Univ. of California Press, 1996, sidorna 382–398.

Finns som e-bok via Stockholms universitetsbibliotek. (Finns även i ej förkortad form på svenska: "Vad är kritik?", i *Fronesis*, nummer 36–37, 2011, sidorna 127–152).

Judith Butler, "What is Critique? An Essay on Foucault's Virtue", *Transversal*, nummer 5 2001, finns i fulltext online:

<https://transversal.at/transversal/0806/butler/en>

Dialektik och immanent kritik

G.W.F. Hegel, "Preface", i: *The Phenomenology of Spirit*, red. T. Pinkard & M. Baur (Cambridge: Cambridge University Press, 2018).

Finns som e-bok via Stockholms universitetsbibliotek. (Finns även i svensk översättning: *Andens fenomenologi*, översättning av Brian Manning Delaney & Sven-Olov Wallenstein, Stockholm: Thales, 2008).

G.W.F. Hegel, "Introduction", i: *The Phenomenology of Spirit*, red. T. Pinkard & M. Baur, Cambridge: Cambridge University Press, 2018.

Finns som e-bok via Stockholms universitetsbibliotek. (Finns även i svensk översättning: *Andens fenomenologi*, översättning av Brian Manning Delaney &

Sven-Olov Wallenstein, Stockholm: Thales, 2008).

Karl Marx, ”Kritik av Hegels dialektik och filosofi över huvud”, ur *De ekonomisk-filosofiska manuskripten*, i: *Människans frigörelse: Ett urval ur Karl Marx skrifter av Sven-Eric Liedman*, Göteborg: Daidalos, 1995 [original 1844], sidorna 123–130.

Läggs ut som PDF på Athena.

Michael A. Becker, ”On Immanent Critique in Hegel’s Phenomenology”, *Hegel Bulletin*, volym 41 (2020), nummer 2, sidorna 224–246.

Finns som e-tidskrift via Stockholms universitetsbibliotek.

Robin Celikates, ”Karl Marx: Critique as Emancipatory Practice”, i: *Conceptions of Critique in Modern and Contemporary Philosophy*, red. K. de Boer and R. Sonderegger, New York: Palgrave Macmillan, 2012.

Finns som e-bok via Stockholms universitetsbibliotek.

Rahel Jaeggi, ”Rethinking Ideology”, i: *New Waves in Political Philosophy*, red. B. de Bruin and C. Zurn, New York: Palgrave Macmillan, 2009.

Finns som e-bok via Stockholms universitetsbibliotek.

Alienation och erkännande

G.W.F. Hegel, ”Självmedvetandets självständighet och osjälvständighet; herravälde och slaveri”, i: *Andens fenomenologi*, översättning av Brian Manning Delaney och Sven-Olov Wallenstein, Stockholm: Thales, 2008 [original 1807], sidorna 166–174 (paragraferna 178–196).

Läggs ut som PDF på Athena.

Simone de Beauvoir, ”Inledning”, i: *Det andra könet*, översättning av Adam Inczèdy-Gombos och Åsa Moberg, Stockholm: Norstedts 2012 [original 1949], sidorna 23–39.

Läggs ut som PDF på Athena.

Frantz Fanon, ”Den svarta människans upplevelsevärld”, i: *Svart hud vita*

masker, översättning av Stefan Jordebrandt, Göteborg: Daidalos, 1995 [original 1952], sidorna 107–132.

Finns som kurslitteratur på Stockholms universitetsbibliotek. (Finns också som e-bok via Stockholms universitetsbibliotek i engelsk översättning: "The fact of blackness", kapitel 5 i: *Black Skin, White Masks*, London: Pluto Press 2008, sidorna 82–108).

Judith Butler, utdrag ur *Giving an Account of Oneself*, New York: Fordham University Press, 2005, sidorna 22–30.

Läggs ut som PDF på Athena.

Alison Stone, "Hegel and Twentieth Century French Philosophy", i: *The Oxford Handbook of Hegel*, red. D. Moyer, New York: Oxford University Press, 2017.

Finns som e-bok via Stockholms universitetsbibliotek.

Marx samhällskritik

Karl Marx och Friedrich Engels, *Kommunistiska manifestet* (Linköping: Nixon, 2004 [original 1848]).

Finns som kurslitteratur på Stockholms universitetsbibliotek. (Det går också bra med andra utgåvor, även den engelska översättningen *Communist manifesto* som finns som e-bok på Stockholms universitetsbibliotek).

Karl Marx, "Inledning: Produktion, konsumtion, distribution, utbyte (cirkulation)", ur *Grunddragen i kritiken av den politiska ekonomin*, i: *Karl Marx: Texter i urval* (urval, inledningar och kommentarer Sven-Eric Liedman och Björn Linell), Stockholm: Ordfront, 2003, sidorna 198–213. Läggs ut som PDF på Athena.

Antonio Gramsci, "The Formation of the Intellectuals", i: *Selections from the Prison Notebooks of Antonio Gramsci*, London: Lawrence and Wishart, 1971 [original 1929–35], sidorna 3–14.

Läggs ut som PDF på Athena.

Ernesto Laclau & Chantal Mouffe, "Förord till andra utgåvan", i: *Hegemonin*

och den socialistiska strategin, översättning av Carl-Michael Edenborg, Göteborg: Glänta, 2008 [original 1985], sidorna 21–35.
Läggs ut som PDF på Athena. (Finns även i engelsk utgåva: "Preface to the Second Edition", i: *Hegemony and Socialist Strategy*; finns som kurslitteratur på Stockholms universitetsbibliotek).

Marxistisk kultur- och ideologikritik

Karl Marx och Friedrich Engels, ur "Den tyska ideologin" och "Teser om Feuerbach", i: Marx, *Människans frigörelse*, översättning och urval Sven-Eric Liedman, Göteborg: Daidalos 1995 [första utgåva 1965], sidorna 131–169.
Finns som kurslitteratur på Stockholms universitetsbibliotek. (Finns också som e-bok via Stockholms universitetsbibliotek i engelsk översättning, se "The German Ideology" samt "Theses on Feuerbach", i: *The German Ideology*, part one, Elecbook 2001 [original 1846], sidorna 55–96, 167–170).

Herbert Marcuse, "De nya formerna av kontroll", i: *Den endimensionella människan: Studier i det avancerade industrisamhällets ideologi*, översättning av Sven-Eric Liedman, Stockholm: Bonnier, 1968, sidorna 19–34.
Läggs ut som PDF på Athena.

Stuart Hall, "Marxism and Culture", *Radical History Review*, volym 18, 1978, sidorna 5–14.
Läggs ut som PDF på Athena.

Slavoj Žižek, *Ideologins sublima objekt*, översättning av Lars Nylander, Göteborg: Glänta, 2001 [original 1989], sidorna 34–46, 52–56.
Läggs ut som PDF på Athena.

Gayatri Spivak, "Kan den subaltern tala?" [1988], i: *Postkoloniala studier*, Stockholm: Raster 2002, sidorna 73–146.
Finns som kurslitteratur på Stockholms universitetsbibliotek. (Finns också som "Can the subaltern speak?", i: *Can the Subaltern Speak?: Reflections on the History of an Idea* (ed. R C Morris), Columbia University Press, 2010, sidorna 21–80. Stockholms universitetsbibliotek kurslitteratur).

Bakgrundsläsning (ej obligatorisk)

Stanford Encyclopedia of Philosophy (<https://plato.stanford.edu>)

Denna encyklopedi kan användas för att få fram bakgrunder och kontexter till kurslitteraturen. Exempel:

Översiktsartikel om kritisk teori: <https://plato.stanford.edu/entries/critical-theory/>

Översiktsartikel om Kant: <https://plato.stanford.edu/entries/kant/>

Översiktsartikel om Hegel: <https://plato.stanford.edu/entries/hegel/>

Översiktsartikel om Marx: <https://plato.stanford.edu/entries/marx/>

Gäller från och med höstterminen 2021.

Litteratur kan tillkomma enligt lärares anvisning.